

Wrocław, 27 marca 2023 roku

WK.WR.40.9.2023.106

**Pan
Kamil Kowalski
Wójt Gminy Janowice Wielkie**

**ul. Kolejowa 2
58-520 Janowice Wielkie**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) przeprowadziła, w okresie od 4 stycznia do 3 marca 2023 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Janowice Wielkie. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 3 marca 2023 r., którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych objęto zadania: „Wymiana taboru transportowego Gminy Janowice Wielkie na tabor zero emisyjny”, „Świadczenie usług w zakresie wywozu i zagospodarowania odpadów komunalnych powstałych na terenie Gminy Janowice Wielkie”, „Remont nawierzchni dróg gminnych ul. Robotniczej, ul. Kolejowej oraz ul. Kochanowskiego w Janowicach Wielkich”, „Modernizacja ciągów pieszych wraz z utwardzeniem poboczy przy ul. Wojska Polskiego w Janowicach Wielkich”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu, którzy przygotowywali dokumenty do kontroli i udzielali wyjaśnień, jak również wyeliminowanie w trakcie kontroli części stwierdzonych nieprawidłowości.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Obowiązujące w kontrolowanej jednostce zasady (polityka) rachunkowości wprowadzone zarządzeniem nr 43/2011 Wójta Gminy Janowice Wielkie z 22 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy i budżetu Gminy Janowice Wielkie nie były aktualizowane do dnia kontroli, w szczególności:

- nie dokonano aktualizacji zasad umarzania środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w ustawie z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania

przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do używania, pomimo zmiany przepisów od dnia 1.01.2018 r. na podstawie art. 2 pkt 21 ustawy z 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizycznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2175),

- w planie kont Urzędu Gminy Janowice Wielkie, stanowiącym załącznik nr 1 do powołanego zarządzenia nr 43/2011, były konta 770 „Zyski nadzwyczajne” i 771 „Straty nadzwyczajne” oraz niezmienione opisy kont: 840 „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”, 860 „Wynik finansowy”, 760 „Pozostałe przychody operacyjne” oraz 761 „Pozostałe koszty operacyjne”, pomimo wejścia w życie z dniem 1.01.2016 r. przepisów zmieniających rozporządzenie Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2015 r. poz. 1954, Dz.U. z 2017 r. poz. 24, Dz.U. z 2017 r. poz. 1954), następnie – od 1.01.2018 r. - przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

Powyższe naruszało przepisy art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w myśl których kierownik jednostki zobowiązany jest do aktualizowania tej dokumentacji.

Zobowiązania w łącznej kwocie 814.872,81 zł wynikające z siedmiu faktur zakupu usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Gminy Janowice Wielkie zostały uregulowane z opóźnieniem wynoszącym od 6 do 26 dni po terminie płatności określonym w § 5 ust. 1 umowy nr 1/DP/2020 zawartej w dniu 13.03.2020 roku. Od ww. zobowiązań nie były naliczone odsetki za zwłokę. Regulowanie zobowiązań po terminie płatności stanowi naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.).

Zwrotu kwot 22.490,70 zł, 21.637,11 zł i 6.957,66 zł, stanowiących 70% zabezpieczenia należytego wykonania trzech umów zawartych w dniu 7.10.2019 r. na wykonanie remontów dróg gminnych w miejscowościach Komarno i Janowice Wielkie, dokonano w dniu 24.03.2021 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym od 433 do 440 dni. Kwotę 3.000 zł stanowiącą część zabezpieczenia należytego wykonania umowy zawartej w dniu 28.05.2018 r. na odbiór i transport odpadów komunalnych powstałych na terenie Gminy Janowice Wielkie zwrócono w dniu 15.04.2020 r., tj. w 75 dniu po terminie określonym w § 13 ust. 3 umowy, a kwotę 3.450 zł stanowiącą 100% zabezpieczenia należytego wykonania umowy zawartej w dniu 13.11.2020 r. na pełnienie funkcji inspektora nadzoru nad inwestycją „Budowa Budynku Przedszkola Publicznego w Janowicach Wielkich” zwrócono w dniu 16.05.2022 r., zamiast do dnia 13.04.2022 r., tj. w 33

dniu po upływie terminu określonego w § 9 ust. 2 umowy. Nieterminowy zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy narusza art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) oraz art. 453 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm.), zgodnie z którymi Zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane.

Subwencja oświatowa przekazana gminie w grudniu 2021 r. w kwocie 221.564 zł stanowiąca dochody następnego roku budżetowego, została ujęta w księgach budżetu na koncie 224 „Rozrachunki budżetu”, zamiast na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe”. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania kont 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” zawartymi w planie kont dla budżetu Gminy Janowice Wielkie, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia nr 43/2011 Wójta Gminy Janowice Wielkie z 22 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia zasad rachunkowości dla Urzędu Gminy i budżetu Gminy Janowice Wielkie. W planie kont dla budżetu Gminy wskazano, że otrzymane subwencje dotyczące następnych okresów nie stanowią zobowiązań wobec jednostki, która je przekazała, tylko są przychodami przyszłych okresów i powinny być księgowane na koncie 909.

Wykazane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych sporządzonych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od nieruchomości zostały zawyżone o kwotę 128.100,96 zł,
- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności podatku od nieruchomości zostały zawyżone o kwotę 37.093 zł.

Naruszało to przepisy § 3 ust. 1 pkt 10 i pkt 11 lit. b w związku z § 7 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.).

Wykazane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych sporządzonych za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 r.:

- skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych zostały zaniżone o kwotę 1.930,39 zł,
- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości zostały zaniżone o kwotę 84 zł,

- skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy w zakresie odroczenia terminu płatności podatku od nieruchomości zostały zawyżone o kwotę 24.880 zł.

Naruszało to przepisy § 3 ust. 1 pkt 8, pkt 10 lit. a oraz lit. b w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.).

Dochody budżetowe

Organ podatkowy w przypadku trzech podatników podatku od nieruchomości od osób prawnych na siedmiu objętych kontrolą (podatnicy o identyfikatorach: J000016, J000009 i J000027) oraz czterech podatników podatku od środków transportowych na sześciu objętych kontrolą (podatnicy – osoby fizyczne o identyfikatorach: D000068, D000078, D000081 i D000088) nie dokonał sprawdzenia złożonych deklaracji podatkowych, co stanowiło naruszenie przepisów art. 272 pkt. 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1325 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 ze zm.), w myśl których organ podatkowy dokonuje czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy nie zwrócił się, na podstawie uprawnienia wynikającego z art. 274a powołanej ustawy, do pierwszego z ww. podatników podatku od nieruchomości o wyjaśnienie ujęcia w złożonych deklaracjach w pozycji: „budowle” dwóch obiektów budowlanych, które w rozumieniu przepisów ustawy Prawo budowlane, były budynkami i powinny zostać ujęte w pozycji: „budynki lub ich części”, natomiast do dwóch pozostałych podatników, o wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy przyjętymi do opodatkowania powierzchniami gruntów, a ich powierzchnią wynikającą z ewidencji gruntów i budynków (zaniżono powierzchnię gruntów odpowiednio o 7.800 m² i 44 m²). W trakcie kontroli ww. podatnicy, w odpowiedzi na wezwania organu podatkowego do złożenia wyjaśnień i dokonania korekt deklaracji, przedłożyli korekty deklaracji na podatek od nieruchomości, zgodnie z którymi kwota podatku od nieruchomości w przypadku pierwszego z nich została zawyżona w latach 2019 -2022 ogółem o kwotę 1.527 zł, drugiego – zaniżona w latach 2021-2022 o kwotę 13.471 zł, a trzeciego – zaniżona w latach 2018-2022 o kwotę 211 zł.

W przypadku podatników podatku od środków transportowych w złożonych deklaracjach podatkowych na 2021 r. i 2022 r. (podatnicy o identyfikatorach: D000068, D000078 i D000081) oraz w deklaracji na 2022 r. (podatnik o identyfikatorze D000088) każdorazowo dla jednego pojazdu została zastosowana stawka podatku od środków transportowych niezgodna ze stawką określoną przez Radę Gminy Janowice Wielkie w uchwale Nr II/9/2018 z 29 listopada 2018 r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych. Organ podatkowy nie dokonał sprawdzania deklaracji, nie podejmował w stosunku do tych podatników czynności określonych w art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa (nie wezwał ich

do udzielenia niezbędnych wyjaśnień dotyczących niezgodności zastosowanej stawki podatku, z zadeklarowanym rodzajem zawieszenia pojazdu).

Gospodarka mieniem

Nie zostały sporządzone wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę (dotyczy części działek gruntu: nr 28/1, nr 585/3, nr 357/2, nr 586/1 i nr 126), co było niezgodne z art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm.).

W wyciągach z ogłoszeń o przetargach na sprzedaż lokali mieszkalnych nr 4 (Komarno 85) i nr 2 (Miedzianka 16) nie zawarto informacji wymienionych w § 6 ust. 5a pkt 1, 4, 5 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), a mianowicie informacji dotyczących: powierzchni lokalu, terminu i miejsca przetargu, wysokości wadium oraz danych teleadresowych, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu.

Informacje w sprawie rozstrzygnięcia przetargów na zbycie nieruchomości w latach 2020-2022 (III kwartały) zostały podane do publicznej wiadomości w dniu ogłoszenia wyniku przetargu, co naruszało postanowienia § 12 ust. 1 powołanego rozporządzenia, z których wynikało, że informację o wyniku przetargu podaje się do publicznej wiadomości po upływie terminu wyznaczonego na zaskarżenie przez uczestników przetargu czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu, który stosownie do art. 40 ust. 5 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, wynosi 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku przetargu ustnego lub doręczenia zawiadomienia o wyniku przetargu pisemnego.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą Wójt Gminy na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), w szczególności w zakresie dokonywania wydatków w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy.

2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120), w szczególności w zakresie aktualizowania dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy.
3. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości wprowadzonych zarządzeniem nr 43/2011 Wójta Gminy Janowice Wielkie z 22 czerwca 2011 r., w szczególności w zakresie ewidencji operacji gospodarczych na kontach 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych skutków obniżenia górnych stawek podatków zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 w związku z § 7 ust. 3 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9 w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 do rozporządzenia,
 - c) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umorzenia zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 lit. a w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 do rozporządzenia,
 - d) wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 lit. b w związku z § 7 ust. 3 załącznika nr 37 do rozporządzenia,
 - e) sporządzenia korekt sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 r. oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 r. wraz z uzasadnieniem oraz przekazanie ich do regionalnej izby obrachunkowej, stosownie do postanowień § 22 ust. 4 i 6 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności dokumentów oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt. 2 i 3 ustawy,
 - b) wzywania podatników, w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, do udzielenia w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelność danych w niej zawartych, zgodnie z art. 274a § 2 ustawy.

6. Podjęcie działań w stosunku do podatników podatku od środków transportowych o identyfikatorach: D000068, D000078, D000081 i D000088, którzy w złożonych deklaracjach zastosowali stawki niezgodne z uchwalonymi przez Radę Gminy oraz poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o wynikach (w tym finansowych) podjętych działań.
7. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), w szczególności w zakresie terminowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy (z uwzględnieniem postanowień umów zawartych z wykonawcami).
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344), w szczególności w zakresie sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy.
9. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie:
 - a) zamieszczania w wyciągach z ogłoszeń o przetargach wszystkich informacji wymienionych w § 6 ust. 5a rozporządzenia,
 - b) podawania do publicznej wiadomości informacji o wynikach przetargów na sprzedaż nieruchomości po upływie terminu wyznaczonego na zaskarżenie przez uczestników przetargu czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Krzysztof Zawadzki
Przewodniczący Rady Gminy Janowice Wielkie